

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leta 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanja na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

VABILO.

Ker na danes sklicana izredna glavna skupščina ni mogla zborovati, ker je bilo premalo delnic uloženih, sklicuje se nova

izredna glavna skupščina

delniškega društva

„NARODNE TISKARNE“

na dan 18. decembra 1887

ob 11. uri dopoldne

v prostorih „Narodne Tiskarne“

z istim, za izredno glavno skupščino dne 3. decembra 1887 določenim dnevnim redom s pristavkom, da po § 17. društvenih pravil novo sklicana glavna skupščina veljavno sklepa brez ozira na število navzočnih delničarjev in po njih zastopanih glasov.

Upravni odbor „Narodne Tiskarne“.

Kaj je stalniše?

Zgodovina in sedanjost nam kažeta, da se državne oblike in narodi spreminjajo in pogubljajo. Ali življenje političnih oblik je navadno krajše, nego življenje narodov. Sosebno okvirji jedne in iste države so nestalni, in ravno tako so notranje politične naredbe in tvorbe jako minljive. Narodi pa prežive mnogokatero notranjo politično spremembo, mnogokateri zunanji prevrat in ostajejo še potem, ko za stoletja trajajočimi državami niti zunanjega sledu ni več.

Z druge strani je pa ravno tako resnično, da z državami se vzdržujejo in pogubljajo tudi po celi narodi. Kjer je jeden in isti narod tesno združen in zvezan z državno obliko, tam je on uzrok vstrajnosti in minljivosti tudi državne moči. V takih slučajih je osoda države in naroda združena in vsaj na na zunaj jedna in ista.

Kjer pa je v jedni in isti državi več narodov, kjer delajo jedni narodi tlako drugim narodom, tam ni osoda države vselej jednaka z narodi, ampak vsaj toliko različna, da gospodujoči narodi zginjajo z državo, v tem ko se tlačeni narodi utegnejo pospeti do svobode in razvoja.

Tlačeni narodi imajo namreč to srečo, da ostanejo zaradi fizičnih naporov v tlaki bolj ali manj fiziološko krepki in zdravi, v tem ko gospodujoči narodi se pomehkužijo ter spridijo telesno in duševno.

Tlačeni narodi ne izgube nade, da bi se na podlagi fizičnega zdravja ne pospeli fiziološko, duševno in sosebno tudi moralno.

V tem pogledu se utegnejo tolažiti še celo slovanski oddelki, ki se tu pa tam hudo pritiskajo.

V resnici niso ti narodi nikjer toliko moralno pokvarjeni, kakor narodi, ki jih drže v tlačanskem delu.

Ali slovanskim narodom bi nič ne pomagalo, da bi se še kdaj pospeli do svobode in samostojnega razvika, ko bi jih popreje raznarodili tuji narodi. V tem slučaju bi Slovani potopili se v tujstvo, naj bi fiziološko tudi še živeli. Tako se je zgodilo s polabskimi in drugimi zapadnimi Slovani.

O polabskih Slovanih je znano, da so se pomešali z Nemci ali pa potujčili v Nemce, in da so zdaj kot pruski Nemci fiziološko najkrepkejši del nemškega skupnega naroda. Osoda teh Slovanov je kljub fiziološkemu, že zdaj trajajočemu življenju tako kruta, da si hujše niti misliti ne moremo.

Kajti na podstavi krepkega fiziološkega življenja so si prisvojili s tujim zunanjo, v prvi vrsti jezikovno obliko tuje, nemško mišljenje, in v tem mišljenju preganjajo zdaj lastne — krvne brate, geografski sosedne in s stališča velikonemške zdanje politike tudi oddaljene in v obče vse Slovane. Pruska kri kot čista ali pomešana slovanska kri najbolj drvi zdaj proti slovanski krvi, ki duševno še živi!

Jednaka osoda preži nad drugimi odlomki slovanskega plemena, ako ne bodo razločevali stalnega od nestalnega v življenju narodov. Razvideli smo torej, da narodi utegnejo imeti dalje življenje nego državne oblike, ali to samo pod gotovimi uveti.

Polabski Slovani neso poginili samo vsled vojnih nemških sil, ampak tudi zaradi tega, ker so jim Nemci uzeli tudi duševno, kulturno orožje.

V dobi, ko je nemška sila vzdigovala meč nad polabskimi Slovani, so imeli ti poleg fizičnega jedno samo duševno, kulturno orožje!

To je bila kirilo metodejska, staroslovenska cerkev, in ravno nad to so se spravili Nemci zadnja

stoletja srednjega veka. Polabski Slovani so se dolgo branili, in to je bilo možno jedino zaradi velike moči, ki tiči v cerkvi in sicer cerkvi s staroslovenskim jezikom in kirilo-metodejskimi obredi.

Brez tega orožja bi ne bili Slovani tako dolgo ustrajali v boji proti mogočnejšemu sovražniku. Iz tega sledi, da bi se zapadni Slovani utegnili z večim zaupanjem staviti v bran sovražniku, ko bi se mogli braniti z istim kulturnim orožjem, kakeršno so nekdanj imeli v družbi z drugimi Slovani.

Ob jednom bi podpirala tudi drugovratna kulturna moč zapadne Slovane, in bramba bi bila toliko uspešnejša.

Kako so cerkveni obredi krepka kulturna moč, razvidimo iz osode romanskih narodov. Oni so spreminjali državne oblike, ali cerkev jim je ostala in ž njo so se ohranili sami. Obdržali pa so se ravno zaradi tega, ker so sv. obredi latinski, torej v jeziku, iz katerega so se razvili romanski jeziki, in kateri je torej bolj ali manj umljiv romanskim narodom.

Ne samo da imajo zahvaliti ti narodi latinskim obredom rešitev „svoje narodnosti“, ampak tudi to, da so s tem prisvojili si tudi mnogo odlomkov tujih, neromanskih narodov.

Kakeršno pa imajo latinski obredi za romanstvo, jednako moč bi razodevali kirilo-metodejski obredi mej zapadnimi Slovani. Vsled tega je hrepeneti Slovanom po tem, kar je relativno najstalnnejšega, in to je cerkev s staroslovenskim jezikom, z obredi po sporočilih sv. Cirila in Metoda.

Kar preide narodu, skupnosti naroda v kri in meso, to se ne da tako lahko iztebiti iz njega, naj bo tuja politična sila še toliko krepka. V narodih se razvija moč prava, moč pravosti, moč šeg in navad, moč domače umetnosti, sosebno v glasbi in napravljani obleke. Kolikor bolj se ti čuti razvijajo, kolikor intenzivneje se umetnost goji, kolikor trdnjeji se drži narod v teku stoletij razvitih domačih običajev, toliko stalnišo oporo ima v sebi samem in toliko laže se brani proti potujčevanju jezika, mišljenja, vedenja, čutenja, in v obče proti izpodkopavanju lastne individualnosti.

Zaradi tega se je Slovanom poprijeti vsega onega dela, ki jim utegne razviti in utrditi lastna svojstva, lastno individualnost.

Kar so nam tujci uzeli, je treba zopet udomačiti; kar smo lahko miselno sami zavrgli ali zane-

LISTEK.

Nedeljsko pismo.

Mnogo je stvari na svetu, ki se zdé navadnemu očesu nepotrebne. Tako je morebiti blagovoljni čitatelj že mnogokrat premišljal, čemu so muhe, bolhe in druge jednake drobne, a nič kaj skromne živalice, ne da bi prišel do pravega sklepa. Celo o strehi nad leco v cerkvi še doslej ni dokazana potreba, in narodna zastavica trdi, da je to najnepotrebnejša stvar v cerkvi. Ne bodem razglabljal, so li Klinkowströma nemške adventske pridige neizogibno potrebne, ali ne, ker bi mi kak slovensk tednik v svojej brezskončnej krščanski ljubezni utegnil radi tega očitati, da nesem več „slovenske gore list“, to pa svobodno izpovem, da mi še pred par dnevi nikakor ni hotelo v glavo, čemu še vedno straži policaj Anastazija Zelenca spomenik. Straža zdela se mi je nepotrebna, kakor peto kolo pri vozu ali pa, kakor luknja v glavo.

Danes pa mislim vse drugače, kajti spreobrnul sem se, kakor Savl na potu v Damask. Čujte, kako

se je to zgodilo! Bil je prav lep večer. Luna je melanholično obsevala „Nemški trg“ in policaja, ki je tudi jako melanholično sedel v Auerspergerjevi veži, stražer Anastazija Zelenca še melanholičnejši spomenik. Vse tiho in mirno, le od daleč se čuje smrad znanih, slabo zaprtih voz, na katerih marljivi Posavci odvažajo gnojilno tvarino na svoje njive, puščajoč za seboj širok, penetrantno vonjajoč sled. Sredi tega nočnega miru, te svete tišine, začujejo se zdajci lahni koraki. Pst! pozor! Po stopnicah Auerspergove palače čuje se tihotna hoja ter prihaja vedno bliže. Tema v veži ne daje razločevati, kako bitje se bliža, ni li morda kaka novodobna Putifarka, ki je vrgla svoje oči na policijski opravljenega Josipa, kateri bi pa v tem slučaju plašča niti pustiti ne smel, ker ni njegov, ampak lastnina magistratova. Bog vedi, v kako nepriliko bi bil prišel čuvar javne varnosti, da se ponočni nemirnež mej tem ni približal vratom, kjer je bilo navzlic slabemu plinu Ljubljanskemu lahko takoj spoznati, da to ni nobena Putifarka, ampak navaden pes. Pardon, baš navaden pa ni bil, kajti navadni psi imajo sedaj vsi torbe, ta pa je ni imel. Zbok tega bil je nenavaden, zbok tega

zapodil ga je čuvar tudi nazaj, a si vzel ga „ad notam“ ter drugo jutro na dotičnem mestu objavil, kje ga je našel in kako.

In zaradi tega čina zdi se mi straža pred spomenikom Zelenčevim zelo potrebna. Pomislite, Filaks ali Parizel, ves pasji od nog do glave, prišel bi bil na ulico, kolika nezgoda bi se bila lahko zgodila. Kako vabljev je za takega Filaksa vogal, na katerem stoji spomenik! Le malo trenutkov in atentat bi bil gotov, čez malo dni pa bi se v Židovskih listih čitala notica, ki bi opisavala neljubo dotiko Auerspergovega psa z rečenim spomenikom. Da se kaj takega že naprej onemogoči, treba nujno, da straža pred spomenikom še ostane. „Quod erat demonstrandum.“

Včerajšnja „Laibacher Zeitung“ priobčila je inserat, ki je vzbudil veliko strmenje v zdravniških krogih. Novi sekundarij na kirurškem oddelku tukajšnje bolnice, dr. Mager, naznanja namreč, da ordinuje vsak dan od dveh do štirih popoldne. Ne čudi se nihče, da so sedaj sekundariji zapored sami Abrahamovi potomci, ker domačih kompetentov ni, čudom pa se mora vsakdo čuditi, da se je inserat

marili, to poberimo in vzbudimo zopet mej nami. To je stalno, stalniše, nego dvomljivi zahipni dobički, ki jih podeljuje tu pa tam omahljiva politika, ki danes ustvarja, jutri pa zopet uničuje lastne tvorbe.

Da obrnemo pozornost kulturnemu delu navedenih vrst, nas silijo ravno politične razmere, in to je najboljša posledica političnih borb in sprememb.

Zavest o pravi slovanski kulturi pa si pridobimo jedino v skupnosti nepokvarjenega slovanstva. Kulturno vprašanje je v zvezi in zavisnosti vsega slovanstva; v tej zvezi in s stališča te zavisnosti je treba zapadnim Slovanom hrepeneti po tem, kar je stalno v življenji narodov. S tem je naznanjena ob enem druga nova taktika za nove, srečnejše uspehe.

Yporej.

V Ljubljani 3. decembra.

Prihod ruskega carja v Berlin, zlasti pa njegov pogovor s knezom Bismarckom še ne daje miru glasnikom političnim in tresaji tega velezanimivega sestanka zavzemajo vedno širše kolobarje. Piše se mnogo verjetnega in neverjetnega, zanimivega in izmišljenega. Najmarkantnejše pa je vsekakor, kar znani Blowitz, Pariški dopisnik v „Times“, piše o tem sestanku. Blowitz, ki sluje po svetu, da v njem šestokrat prevladuje bujna domišljija, pripoveduje, da je malo časa pred prihodom carjevim Bismarck imel pogovor z ruskim veleposlanikom grofom Šuvalovom. Knez Bismarck da je pri tej priliki rekel: „Jaz ne polagam v vprašanje bolgarsko nikake važnosti. — Avstrijska in italijanska zveza se z rusko alijanco niti primerjati ne moreta.“

Bismarck je baje po besedah Šuvalova dalje rekel: „Prisiljen sem bil, staviti pogoje, da bodo poveljniki avstrijske vojske nemški generali, kajti sicer bi bila avstrijska mobilizacija gotova ravno tedaj, ko bi mi podpisavali mir.“ Ruska alijanca da mu je posebno na srce prirastla, kajti potem bi ne imel opravka s parlamenti, ki imajo sredstva, a nobene volje, niti z ministerstvi, ki nimajo sredstev, kadar bi voljo imeli.

To Blowitzovo izvestje vzbudilo je veliko senzacijo po vsej Evropi in radovedni smo, kako se bode zavrnilo in kakšni bodo popravki.

Poročilo deželne odbora

s katerim se predloži načrt zakona, s katerim se izpreminjajo nekatera določila zakona z dné 13. junija 1882. leta, dež. zakona št. 25 leta 1886, o odkupu posestev se državi novčinih in prirodninskih davščin za cerkve, župnije in njih organe.

Slavni deželni zbor!

Slavni deželni zbor je v X. seji 8. julija 1880 sklenil zakon o odkupu posestev se državi novčinih in prirodninskih davščin za cerkve, župnije in njih organe. Zakon je bil potrjen po Najvišjem sklepu dné 13. junija 1882, razglašen je bil v deželnem zakoniku l. 1886. XV. kos, dne 8. decembra. Ker v zakonu ni izrecno povedano, kdaj da stopi v veljavo, postal je veljaven 15. dan po razglasenju, torej dne 23. decembra 1886. Od časa, ko je zakon bil sklenjen v deželnem zboru, preteklo je malone

sedem let, predno se je začel izvrševati. Zato se nabajajo v zakonu nekatera določila, katera bi se morala spreminjati z ozirom na sedanje gospodarske razmere obvezancev.

V § 5 se določuje, da se vrednost prirodninskih davščin računa po povprečni tržni ceni let 1870 do 1879. Znana je, da so baš v tej dobi tržne cene kmetijskih pridelkov bilo nenavadno visoke, da pa so v našem desetletju rapidno padale in da gledé na svetovno konkurencijo ni upati, da bi se cene za žito in vino zopet povzdignile do prejšnje visokosti. Na Dunajski žitni borzi, katera je merodajna za žitne cene v Avstriji, veljal je meterski cent pšenice v dobi 1871 do 1880 13 gld. 29 kr., leta 1882. 12 gld. 18 kr., l. 1883. 11 gld. 4 kr., leta 1884. 9 gld. 79 kr., in l. 1885. le še 9 gld. Padla je celo na 8 gld. 67 kr. meseca septembra 1884. Isto tako se je znižala cena rži od 9 gld. 50 kr. v dobi 1871 do 1880 na 7 gld. 70 kr. Pri vinu se zdaj za hektoliter menj dobi, nego poprej za vedro (56 l.) Če ostane določba, da se računa po povprečni ceni l. 1870. do 1879., bode obvezni kapital blizu za tretjino večji, nego bi bil po sedanjih cenah. Obvezanec bi moral tretjino več plačati v denarji, nego odda v prirodninah. Upravičencem se pa tudi ne skrajša njihov dohodek, kajti odkar so regulovane duhovenske plače, uštevajo se vsi dohodki v dohodninsko izpoved (fascija) in če dohodki ne dosegajo določene plače, dopolne se iz državne blagajnice.

Zato se deželnemu odboru zdi opravičeno, da se cena prirodnin določi po povprečni ceni let 1877 do 1886.

§ 12. določuje, da se prične odkupno postopanje na napovedi, katere morajo uložiti upravičenci v enem letu po veljavnosti tega zakona. Ker je zakon stopil v veljavo dne 23. decembra 1886, bi doba za napovedi potekla že 23. decembra 1887. Zato deželni odbor nasvetuje, da bi se obrok za napovedi podaljšal za pol leta, do 23. junija 1888.

Po §. 13. morajo se upravičenci, ako v roku jedne leta ne uložé nobene napovedi, pozvati, da v roku jednega meseca uložé svojo napoved, ako le jeden zavezanec to zahteva. Po tem določilu se lahko pripeti, da je vsa občina proti odkupu in le jeden, znabiti prav neznatni posestnik, ki še v občini ne stanuje, je za odkup in s tem je vsa občina prisiljena, naložiti si odkup v novcih, kateri jej nikakor ne ugaja. Povsod se ravna po večinah, le tu je neznatni manjšini, da celo jednemu samemu človeku, na prosto voljo dano, veliko večino terorizovati. Zato je pač opravičen predlog deželne odbora, da bi se prepuščalo večini zavezancev, ako hoté odkupiti biro ali ne.

Deželni odbor torej predlaga:

Slavni deželni zbor naj blagovoli skleniti:

1. Načrtu zakona, s katerim se izpreminjajo nekatera določila zakona z dné 13. junija 1882. l. dež. zak. št. 25, leta 1886 o odkupu posestev se državi novčinih in prirodninskih davščin za cerkve, župnije in njih organe, se pritrjuje.

2. Deželnemu odboru se naroča, temu načrtu zakona izprosi Najvišje potrjenje.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 3. decembra.

Po božiči bodo nemški konservativci predlagali v državnem zboru, da se nekoliko premeni šolski zakon. Lienbacherjev klub je že, predno se je razel državni zbor, bil izvolil poseben odbor, da je pregledal dotični načrt, kateri je bil izdelal Karlon.

Vnanje države.

Premikanje ruskih čet na Poljskem, v Volhiniji in Besarabiji obrnilo je nase pozornost avstrijske in nemške vlade. Avstrijski vojaški pooblaščenec, polkovnik Steringer, je dobil povelje, da so o tej stvari pogovori neposredne s cesarjem Viljemom. Najbrž bedeta sedaj tudi Avstrija in Nemčija poslali nekaj vojakov na nemško mejo. So li ruska vojaška gibanja naperjena proti Nemčiji ali proti Avstriji, se ne ve, ker se še ni zbralo prav ob meji v nobenem kraju dosti vojakov. Zbirajo se le v tacih mestih, od koder lahko hitro odrinejo na nemško ali pa na avstrijsko mejo.

Bolgarska vlada bode poskusila, da dobi dubovnike in kmete na svojo stran. Prvim hoče povišati plače, kajti dosedaj so jako slabo plačani. Da se pa kmetom prikupi, hoče premeniti način pobiranja davkov. Pod turško vlado so plačevali davek v prirodnih pridelkih, ko je pa bila osvobojena Bolgarija, začeli so se pobirati davki v denarjih. To pa kmetom, ki težko spravljajo pridelke v denar, ni ugajalo in želeli so prejšnje turške sisteme. Sedaj pa vlada hoče zopet uvesti pobiranje davkov v prirodnih pridelkih. Če dubovništvo in kmete pridobé zase, mislijo Sofijski mogotci, pa je utrjen Koburzanov prestol.

Ruski finančni in vojni minister sta se nekaj sprla. Finančni minister je ugovarjal nekim stroškom za vojne potrebstine, češ, da neso potrebni. Vojni minister pa nikakor ne dovoli, da bi se kaj kratila sredstva za vojsko. Misli se, da bode zaradi tega odstopil finančni minister. — Ruska vlada se sedaj bavi z raznimi pripravami za grajenje nekaterih železnic v Sibiriji, katere bodo velike narodno gospodarske važnosti. Velik del Sibirije je jako rodovitna ter bode donášal Rusiji lepe dohodki. Pokojni Iskander (Aleksander Herzen) nazivlje v svoji knjigi „Tjurma i Silka“ Sibirijo deželo prihodnosti.

Francoski kongres se včeraj še ni sešel, da bi volil predsednika republike. Temu je uzrok to, da je Grevy se že nekoliko pomišljal, ali bi odstopil ali ne. Ker se je predvčeraj v zbornici pokazalo, da bi se nikakor ne mogel obdržati, je pa nazadnje le sklenil odstopiti. Kongres se najbrž snide danes.

Italijanski ministerski predsednik, Crispi, se je hudo zameril radikalcem, ker je sklenil zvezo z „nazadnjaško“ Avstrijo. Vsi radikalni listi ga zategadel hudo napadajo.

Predvčeraj sta se otvorili španjski zbornici. V prestolnem govoru zahvaljuje se kraljica regentinja za udanost ter javlja, da je mir doma zagotovljen in so odnošaji z vsemi državami prijateljski. Sultan marrokanski je prosil, da se konvencija 1860. leta pregleda. Laskovo omenja prestolni govor papeža, ki pošilja vedno nove dokaze spoštovanja, kar mnogo koristi dobrim odnošajem mej cerkvi in državo. Kar se tiče kolonij, pravi prestolni govor, da bode Španija vedno skušala ohraniti veljavo svoje zastavi.

Vodji unijonističnih angleških liberalcev Hartington in Goschen sta v Dublinu v precej mnogobrojnem shodu razkladala svojo politiko. Shod se je mirno vršil. Angleški vladni listi iz tega sklepajo, da se vsi Irči ne strinjajo s Parnellom in Gladstonom. To mnenje bode pač preoptimistično,

Dalje v prilogi.

objavil tebi nič, meni nič, kar „sans phrase“. Kdor pozna razmere v bolnici in sekundarjev položaj, pričakoval bi bil vsaj, da bi bil pri inseratu dostavek: „Mit Genehmigung des Herrn Portiers“. A ker tega ni, spada inserat res še mej nerešena vprašanja.

Tako nerečeno vprašanje usililo se mi je v glavo pri zadnji „besedi“ v Čitalnici. Ko sem namreč motril lepo število brdkih pevk, zašepeče mi prijatelj na uho, da nobene preparandke ni mej njimi, ker jim je prepovedano, peti v Čitalnici. Kako to, zakaj ne smejo peti v Čitalnici, dočim jim je pri filharmoničnem društvu svobodno in se jim celo velevala, zahajati tjakaj? Zagotavljam, da še doslej nsem našel odgovora. Da g. Blaž Horvath, ravnatelj tukajšnjemu učiteljsku, ni tako molčeč, kakor sv. Janeza Nepomškega kip, pojasnil bi nam prav lahko to protislovje ter razrešil pereče vprašanje. Toda on molči in dela „križ čez usta“, kakor Krakovci, ko so ujeli podkovanega karpa in jaz še vedno ne vem pravega, osnovanega nagiba. Torej, gospodine Horvath, potolažite vender mojo znatiželjnost, hvaležen Vam bodem in vsi moji potomci v peto koleno.

Nerešeno je še tudi vprašanje, kje bode stalo bodoče gledališče. Sangviniki v nemškem taborji že delajo načrte, kako se bode pol „Zvezde“ posekalo in kazinotom pod nos zgradilo novo gledališko poslopje, jaz v svoji priprosti pameti pa mislim, naj bi se najprej skrbelo, kje in koliko se bode denarja dobilo. Dokler novci neso gotovi, je jedino pravo mesto za nemško gledališče — na Golovci. S.

Otci in sinovi.

Roman.

Ruski spisal J. S. Turgenev, preložil Ivan Gornik.

VII.

(Dalje.)

— Ne vabim te več v Marino, rekel mu je jedenkrat Nikolaj Petrovič (tako je nazval svojo vas v čast žene) — dolgočasil si se ondi, ko je še pokojnica živela, zdaj pa mislim poginil boš od dolgega časa.

— Tedaj bil sem še neumen in imel sem preveč opraviti, odgovoril je Pavel Petrovič: — od tedaj sem se umiril, če ne celo izpametoval. Zdaj sem, ako ti dovoljuješ, pripravljen za vedno pri tebi se naseliti.

Mesto odgovora objel ga je Nikolaj Petrovič. Prošlo pa je poldrugo leto po tem razgovoru, predno se je Pavel Petrovič odločil obistiniti svoj namen. Zato pa, naselivši se v vasi, ni je ostavil več, tudi one tri zime ne, katere je Nikolaj Petrovič preživel s sinom v Peterburgu. Začel je čitati, večinoma angleško; v obče je uravnal vse svoje življenje po angleškem ukusu, redko shajal se je s sosedi in odpotoval samo k volitvam, kjer je večinoma molčal, le redkoma dražeč in vznemirjajoč pomeščike starega kroja z liberalnimi nazori, vender ne bližajoč se zastopnikom novega pokolenja. Ti in drugi zmatrali so ga ošabneža, ti in drugi spoštovali so ga radi njegovih aristokratskih običajev, radi vestij o njegovih zmagah; zato ker se je lepo oblačil in vedno ustavljal se v boljših stanovanjih boljših gostiln; zato, ker je v obče dobro obedel v jedenkrat celo obedel v Wellingtonom pri Ljudevitu-Filipu; zato, ker je vedno nosil s saboj srebrn necessaire in popotno banjo; zato, ker je vedno dišal po nekem nenavadnem, čudovito „blagorodnem“ vonji; zato, ker je mojsterski igral vhist in vender vedno izgubljal; konečno spoštovali so ga tudi radi njegove neomadeževane časti.

kajti red se najbrž zategadel ni motil, ker je bilo pripravljeno dovolj policije.

Dopisi.

S Ptuj 1. novembra. [Izv. dop.] Torej se je zgodilo, česar nismo pričakovali. Danes se je zbral novoizvoljeni okrajni šolski svet, da bi sklepal o težnjah našega slovenskega okraja. Kaj je vse sklenil, nam ni znano, to pa že danes lahko rečemo, da zmatramo mi vse sklepe za ničeve. Pravica bode vendar zmagala. Kdor pa še zdaj hoče Taaffejevo vladno hvaliti ter državnozbornsko večino kot potrebno zmatrati — slobodno mu! Mi smo uverjeni, da najhujše nemško ministerstvo bi kaj takega ne trpelo, kar se zdaj pod Taaffejem godi, pod Taaffejem, ki je Slovencem baje naklonjen. Ne bomo dalje pisali, ker stvar bi lahko preostala postala, a urednik nas potem zopet v koš vrže. A, kdor ima oči, ta lahko vidi! Sicer pa se zdaj še ne udamo! Videli se bomo pri Philippih!

Iz Vipave 2. decembra. (O vinski kupčiji.) Ker trgovci z vinom, gostilničarji in privatne osebe iz bližnjih in daljnih krajev dan na dan povprašujejo po sedanji ceni vipavskega vina, šteje si odbor kmetijske podružnice v svojo dolžnost, podati častnemu občinstvu povsem zanesljivo sporočilo o kupčiji in o ceni tukajšnjega vina.

Kakor smo se nadejali, tako se istinito vinska kupčija pri nas jako veselo razvija. Dan za dnevom prihajajo poblizni in oddaljeni kupci polnit v našo dolino. Mnogi inostrani krčmarji se hvalijo, da jim naše letošnje vino hitro poteka, kar jim prav radi verjamemo; saj vidimo, da nas zopetno obiskujejo s svojimi izpraznjenimi sodi; zato pa se je že dobra polovica letošnjega pridelka prepeljalo preko Nanosa.

Cena vinu je nekoliko poskočila. Prvotno se se je prodajal mošt od 10 do 13 gld. hektoliter, a sedaj se dobiva hektoliter čistega vina po 13 do 16 gld. Ta višja cena pa je le navidezna; kajti kupec dobiva sedaj čisto vino, a pred sv. Martinom kupil je s tekočino vred tudi droženo goščo. Pa tudi v drugem oziru, rekli bi, sedanji kup ni neugoden za kupca, ker ima sedaj le boljša in finejša vina na ponudbo. Poprodana so namreč vina manjših kmetičev, kateri navadno ves svoj mali pridelek skup pomešajo; tako vino je v moštu dobro, a pozneje nema določeno izraženega okusa. Sedaj pa imajo na prodaj vina večji posestniki, kateri svoj obilnejši pridelek navadno sortirajo, ter črnino posebej, belino posebej, grozdje zlahtnejših trt za kupčijo, ono slabejših vrst za dom odločijo. Taka sortirana vina nadkriljujejo druga navadna vina ne le po moči, nego tudi po finejšem okusu. Nahajajo se vina še po vseh občinah vipavskih, casi so nekatere svoje hrame večim delom že praznile. O kakosti letošnjega vina gre le jeden glas — da je izvrstno, da tekmuje z onim leta 1884.

Odbor kmetijske podružnice v Vipavi.

Matija Erjavec,
predsednik.

Domače stvari.

— (Izredna glavna skupščina „Narodne Tiskarne“) bode v nedeljo 18. decembra ob 11. uri dopoldne in ne 17. decembra, kakor je bilo po pomoti včeraj naznanjeno.

Dame zmatrale so ga očarujotega melanholika, a on se ni menil za datne.

— Vidiš-li, Evgenij, rekel je Arkadij okončujoč svoje pripovedovanje, kako krivično sodiš o strici! O tem niti govoriti nečem, da je večkrat rešil otca iz zadrege, dajajoč mu ves svoj denar, — imetje, morebiti tega ne veš; ni mej njima razdeljeno, a on vsakemu rad pomore in poleg drugega vselej stopa na stran kmetov; res da, govoreč z njimi, nabira čelo v gube in duha eau de Cologne...

— Znana stvar — živci, prekinil ga je Bazarov.

— Morebiti vendar ima predobro srce. Tudi ni neumen. Kako koristne svete mi je dajal... posebno... posebno, kar se tiče odnošajev napram ženskam.

— Aha! Pri svojem mleku se je osmodil, pa na tujo vodo piha. To poznamo mi!

— No jedno besedo, nadaljeval je Arkadij; — on je jako nesrečen, prezirati ga je — greb.

— In kdo ga prezira? dejal Bazarov. — A jaz vendar le rečem, da človek, ki je vse svoje življenje zastavil na karto ženske ljubezni, in ko je to karto izgubil, se skisal in oslabil tako, da ni na

— (Denašnja seja deželnega zbora kranjskega) trajala je do polu dveh popoldne. Mej važnejimi vzprejetimi točkami, je ustanova obrtniškega muzeja v prostorih „Rudolfinuma“ in sklep za prinos dežele, da se ustanovi strokovna šola za lesno obrt v Ljubljani. Pri zadnji točki je poslanec prof. Šuklje v kratkem pa izvrstnem govoru kazal, kako liki mačeha skrbi država za obrtni pouk na Kranjskem, ako se primerjajo druge dežele n. pr. Bukovina, kjer je manj obrtnije. Trdil je tudi, da ne bode zadoščevala samo šola za lesno obrt, ampak občna obrtna šola v Ljubljani, posebna pa še v Ribnici. Tudi se je profesor Šuklje, govorec o Gautschevi naredbi, zavaroval proti temu, da bi bila ta lesna šola kaka kompenzacija za razpuščeno Kranjsko nižjo gimnazijo, temveč zahteva je in ostane opravljena, da Kranjska mora dobiti tretjo in to slovensko polno gimnazijo. Govor so čestokrat narodni poslanci odobraval. Prihodnja seja je v sredo.

— (Umrli) je danes ob polu dveh popoldne E. Petrič, orglarski mojster, bivši podpredsednik pevskega društva „Slavec“ in slovenski igravec. Pokojnik bil je dobra moč slovenskemu gledališču. Lahka mu zemljica!

— (Himen.) Kakor se nam poroča iz Celovca, poročil se je tam 26. nov. t. l. znani slovenski domoljub g. dr. Dragotin Prus, zdravnik v Konjicah, z gospodično Marijo Rosbacherjevo, hčerjo v Koroški obče poznatega domorodca, trgovca in bišnega posestnika v Celovci.

— (Stritarjevih zbranih spisov) izšel je 23. snopič, nadaljujoč povest „Sodnikovi“.

— (Pomočni uradniki iz Kranjske) nameravajo pristopiti v polnem številu „skupini pomočnih uradnikov I. splošnega uradniškega društva na Dunaji“, kar kaže splošno zanimanje za stvar in vršeče se v to svrhu potrebne priprave. V ta namen odločen je sestanek tu bivajočih pomočnih uradnikov na dan 6. decembra t. l. ob 8. uri zvečer v gostilni „k združenju“ v Kolodvorskih ulicah, kjer se bodo vsi, ki se čutijo prizadeti v polnem številu sešli. Skupina pomočnih uradnikov, koji namen je zboljšanje socialnega stanja vseh pomočnih uradnikov, naj službujejo pri cesarskih, deželnih, mestnih ali privatnih uradih, dela na to, da bi se združili pomočni uradniki cele monarhije v jedno veliko skupino, ter se tako omo gočilo energično postopanje v konečno zboljšanje obstoječih, v resnici žalostnih razmer omenjenih služabnikov. Komur je zboljšanje stanja pomočnih uradnikov na srci, postal bode gotovo društvenik in to tem gotoveje, ker je kot takemu v slučaju boleznih zagotovljena podpora in ima še druge v dotičnih pravilih navedene prednosti.

— (Društvo gospej krščanske ljubezni) sv. Vincenčija Pavlanskega imelo je predvčeraj občni zbor, kateri so počastili tudi knezoškof dr. Misijski in mnogo gg. korarjev. Gospod korar Urbas slikal je delovanje društveno posebno na korist bolnikom, od vsega sveta zapuščenim, in izvrstno delovanje za uboga dekleta, ki iščejo služeb. Predsednica društva grofica Sofija Auersperg poroča, da je 30 revnih deklet obiskovalo društveno zavetišče, v katerem so vsaki dan dobivale kosilo in južino, a bile obdarovane tudi z obleko, obutvijo in šolskimi potrebščinami. Osemnajst že odrastlih deklet obiskovalo je šivalno šolo in dobro napre-

nič več sposoben, tak človek ni mož, ni bitje. Ti praviš, da je nesrečen: ti boš bolje vedel; a neumnost ga še ni popolnoma ostavila. Prepričan sem, da se ima, brez šale, za uzornega človeka, ker čita „Galinjasko“ in jedenkrat na mesec reši mužika eksekucije.

— Pomisli vendar na uzgojo, na čas, v katerem je on živel, opomnil je Arkadij.

— Uzgoja? vprašal je Bazarov. — Vsak človek mora samega sebe uzgajati — no, kakor na primer jaz... Kar pa se tiče časa, čemu bi bil jaz od njega zavisen? Bolje je, da je čas zavisen od mene. Ne, brat, to je vse zanikernost, neumnost! In kaki tajni odnošaji so pač mej možkim in žensko? Mi, fiziologi vemo kaki odnošaji so to. Preučiti anatomijo očesa: odkod bi bil tu, kakor ti praviš, tajinstven pogled? To je vse romantizem, neumnost, gnileba, olepšavanje. Pojdiva raje gledat žužka.

Oba prijatelja odšla sta v sobo Bazarovljo, kjer se je že jel udomačevati nekaj medicinsko-kuruzgični duh, zmešan z duhom cenega tobaka.

(Dalje prih.)

dovalo, tako da je vodstvo vsprejemalo tudi naročila. V poselskem zavetišču bilo je oskrbljenih 15 deklic, večinoma z dežele, katerim so se preskrbele dobre službe. Do 100 revnih in bolnih se je obdarovalo s potrebnimi zdravili, s hrano, kavo, mlekom in vinom. Umrlo jih je izmej vseh teh 23 odraslih in 5 otrok. Dohodkov je imelo društvo v preteklem letu 2612 gld. 97 kr., (mej temi doneski dobrotnikov: 1200 gld. 71 kr., kranjske hranilnice: 650 gld. i. t. d.) stroškov pa: 1) za zavetišče in šivalno šolo: 527 gld. 80 kr.; 2. za zavetišče poslov: 176 gld. 57 kr.; 3. za revne bolnike: 1688 gld. 81 kr. in 4. za splošne stroške administracije: 50 gld. 21 kr. Skupni troški znašali so torej 2423 gld. 39 kr. in ostalo je v blagajnici še 189 gld. 58 kr., ker društvo gospej neče štediti in nabirati premoženja, ampak pomoči, kjer koli se kaže potreba. Ko so je odobrili društveni račun poprijel je besedo knezoškof dr. Misijski in v daljšem govoru pohvalil izvrstno delovanje ljudoljubnih gospa, ter njim podelil blagoslov. Razstavljena dela v oskrbi društva se nahajajočih deklet kažejo veliko spretnost. Opomniti je le še, da so vsi govori in vsa poročila bila le nemška, kakor bi bili tam kje „in den deutschen Rheinlanden“ ne pa v Slovenije glavnem mestu. Tužna nam majka!

— („Vrtec. Časopis s podobami za slovensko mladino“) ima v svoji 12. številki nastopno vsebino: Svetemu očetu papežu Leonu XIII. o zlatej maši sv. Silvestra dan 1887. leta. Fr. Krek. — Miklavžev večer. (Igra v jednom dejanji.) — Rimski pastirji. — Na sv. večer. J. Rejec. — Božična. Stara cerkvena pesen, malo popravljena. Fr. Krek. — Orjaško drevo. — Božično drevesce. A. Pin. — Miloš Obilič. (Po srbskih narodnih pesnih spisal Fr. Hubad.) — Sirota. — Franu Levstiku v spomin. Fr. Krek. — Tožba. A. Pin. — Božične slike. Iv. Zarnik. — Božič v Rimu. — Kralj Matjaž. — Prirodopisno-natoroznansko polje. Mrjasec. — Listje in cvetje. „Vrtec“, ki stoji za vse leto 2 gld. 60 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr. priporočamo najtopplejše vsem naročnikom in prijateljem mladine.

— (V kranjsko hranilnico) vložilo je meseca novembra 1767 strank 424.117 gld., izplačalo pa se je 1799 strankam 538.971 gld. 31 kr.

— (Deželni odbor goriški) razpisuje službo ravnatelja slovenskega oddelka dež. kmetijske šole. Plača 1200 gld., pravica do 4 petletnic, 200 gld. opravilne doklade in prosto stanovanje. Prošnje se vsprejemajo do konca decembra t. l.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Celje 3. decembra. Foregger danes s svojo pravdo zoper „Südsteirische Post“ hudo propal, list jednoglasno oproščen.

Versailles 3. decembra. Pri polnem zboru navzočnih 552. Pri prvi poskusni volitvi dobil Ferry 200, Freycinet 193, Brisson 81, Sadi Carnot 69, Saussier 7 glasov.

Pariz 2. decembra. Pred pričetkom seje bilo mej poslanci živahno gibanje. Čulo se je pogosto vprašanje: „Ali se stavec še upira?“ Predsednik Floquet poprijel je besedo rekoč: Ministerski predsednik Rouvier dal mi je pismo, katero izvolite v popolnem miru in zbornici dostojno poslušati. Čita potem sporočilo Grévyjevo, katero se je molče poslušalo. Floquet rekel potem: Sedaj se zbornica in senat združita kot narodni zbor. Postopala bodeta vkupno. Jutri snide se kongres v Versailles-u. Seja je zaključena. (Klici na desni: „Vive la France!“) Republikanci pa kriče: „Vive la republique!“ Sporočilo imponuje po svoji ostrosti in po odločnosti, s katero brani Grévy svoje stališče. Okolu zbornice bili so vojaki nastavljeni. Čez most „Concordia“ smelo se je le z ustopnicami. Veliko ljudij zbiralo se je po boulevardih. Louiso Michel hotela je čez Condordia-most, a je neso pustili. Na „Solferino-mostu“ bile so proti njej sovražne demonstracije.

Pariz 2. decembra. Pri včerajšnji demonstraciji na „Place de la Concorde“ pet policijskih agentov, jeden častnik in nekoliko mestnih stražnikov s kamenjem ranjenih. Gibanje zvečer veliko manjše, nego predvčeraj. Okoli Elizeja in po drugih delih mesta bil popolni mir. Na boulevardih in pred mestno hišo nekatere tolpe. Grévy ostavil Ellsée ter se nastavljal v svojem hotelu v „Avenue Jena.“

Razširjeno zdravilo. Množiča se naročila na Moll-ovo „Francosko žganje“ dokazujejo o uspešnej uporabi tega sredstva proti protinu, trganju in vsem boleznim valed prehlada. Steklenica 80 kr. Po poštnem povzetju ga razpošilja vsak dan A. Moll, lekarnar, c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. Po lekarnah in specerij-skih prodajalnicah na deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov izdelek z njegovo varstveno znamko in podpisom. 10 (19—8)

Poslano.

Neustein-ove posladkorjene kri čisteče pile svete Elizabete,

skušeno in od znamenitih zdravnikov priporočano sredstvo proti zabasanju. — 1 škatlica a 15 pil 15 kr, 1 zavoje = 120 pil 1 gld. a. v. — **Pred ponarejanjem se jako svari.** — Pristne so samo, če ima vsaka škatlica rundeč tiskano našo protokolovano varstveno znamko „Sveti Leopold“ in našo firmo lekarna „pri sv. Leopoldu“, Dunaj, mesto, Ecke der Spiegel- und Plankengasse. V Ljubljani se dobivajo pri gosp. lekarji G. Piccoli-ji. (817—9)

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji (192—179)
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Loterijne srečke 30. novembra.

V Brnu: 33, 21, 56, 78, 89.

Tuji:

2. decembra:

Pri Stonu: Wezl. Grader, Tausrig z Dunaja. — Reiniger iz Prage. — Rudolf iz Gradca. — Kardoš iz S. seka. — Gerbete iz Škofj. loke. — Homann iz Radovljice. Pri Matiji: Stromer, Schupfer z Monakovega. — Merarež, Thoman, Walheim, Pollak, z Dunaja. — Krauz iz Pečuha. — Mayer iz Planine. Pri bavarskem dvoru: Löwenbach z Dunaja. — Angeli iz Ljubljane.

Umrlj so v Ljubljani:

2. decembra: Andrej Zorman, organistov sin, 1/2 meseca, Florjanske ulice št. 32, za oslabljenjem. — Jožef Ovea kajžrjev sin, 6 dn, Illova 18, za krčem v želju-stih. — Roza Siebeler, strojevodja hči, 2 1/2 leta, Cesta na južno železnico št. 12, za plućnico.

3. decembra: Domenika Štupan, kavarnarjeva žena, 41 let, Spitalske ulice št. 9, za vnetjem trebušne kožišice.

V deželni bolnici:

1. decembra: Franca Balant, delavka, 34 let, za pljučnico.

Tržne cene v Ljubljani

dné 3. decembra t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	5.85	Špoh poven, kgr.	60
Rež,	4.06	Surovo maslo,	90
Jočmen,	3.41	Jajce, jedno	35
Oves,	2.27	Mleko, liter	8
Ajda,	3.90	Goveje meso, kgr.	55
Proso,	3.74	Telečje	50
Koruza,	5.36	Svinjsko	50
Krompir,	2.32	Kostrunovo	32
Leča,	12	Pišanec	30
Grah,	13	Golob	15
Pizol,	11	Seno, 100 kilo	2.32
Maslo, kgr.	1	Slama,	1.96
Mast,	64	Drva trda, 4 metr.	6.50
Speh frišen,	54	„ mehka, „	4.15

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem-peratura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
2. dec.	7. jutraj	749.05 mm.	1.4° C	brezv.	megla	
	2. pop.	749.01 mm.	3.4° C	sl. vzh.	d. jas.	0.00 mm.
3. dec.	9. zvečer	749.13 mm.	2.8° C	sl. vzh.	obl.	

Srednja temperatura 2.5° in 2.1° nad normalom.

Dunajska borza

dné 3. decembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	gld. 81.30	gld. 81.35
Srebrna renta	82.90	82.95
Zlata renta	111.95	111.95
5% marcna renta	9.15	9.20
Akcije narodne banke	88	87
Kreditne akcije	277.75	278.80
London	125.95	126
Srebro		
Napol.	9.96	9.96
C kr. cekini	5.93	5.92
Nemške marke	61.77 1/2	61.80
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 131	250 gld. 131
Državne srečke iz l. 1864	100	167
Ogerska zlata renta 4%	99	30
Ogerska papirna renta 5%	85	70
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	105	
Dunavska reg. srečke 5%	100 gld. 120	25
Zemlj. obd. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	125	50
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	99	75
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	100 gld. 180	75
Kreditne srečke	10	18
Rudolfove srečke	120	110
Akcije anglo-avstr. banke	120	40
Tramway-drust. velj. 170 gld. a. v.	226	40

Odbor slovenskega delavskega pev-skega društva „Slavce“ naznanja prežalostno vest, da jo njega bivši podpredsednik, gospod

ERNEST PETRIČ,

orglarski mojster.

prejemši sv. zakramente za umirajoče po dolgo-trajni teški bolezni v 34. letu dōbe svoje, danes ob 2. uri popoldne izdihnil dušo svojo.

Pogreb bude v ponedeljek dné 5. decembra t. l. ob 4 uri popoldne s sv. Petra nasipa hišna štev. 65. na pokopališče pri sv. Kristofa.

Svete zadušne maše se bodo stregle v župni cerkvi pri sv. Petru. (875)

V Ljubljani, dné 3. decembra 1887.

Bogu Vsemogočnemu dopalo je v Njega ne-zapopadljivem sklepu, mojo preserčno ljubljeno soprogo, gospo

DOMENIKO STUPAN,

danes ob polu dveh po noči, po kratkej a hudej bolezni, pokrepčano s tolažili svete vere, poklicati v 41. letu njene dobe na oni boljši svet.

Pozemeljski ostanki pokojnice bodo se v po-nedeljek 5. decembra ob polu štirih popoldne pre-negli iz hiše žalosti v Spitalskih ulicah št. 9 na evangelijsko pokopališče in položili k večnemu počitku.

Draga pokojnica priporoča se pobožnemu spominu.

Počiva naj v miru!

V Ljubljani, dne 3. decembra 1887.

Andrej Stuppan,

zemljiški posestnik in kavarnar,

(874)

soprog.

V „NARODNI TISKARNI“ V LJUBLJANI

je izšla knjiga:

Za dragocenim koreninom.

Povest iz življenja kitajskih pogozdnikov. Spisal A. J. Maksimov. Poslovenil J. P. Ml. 8°, 141 stranij. Stane 20 kr., po pošti 25 kr.

Krojaško bolniško podporno društvo v Ljubljani

(873)

naznanja, da je pristop k društvu vsakemu krojaškemu pomočniku, če je tudi čez 50 let star, dovoljen, samo če se izkaže z zdravniškim spričevalom kot popolnem zdrav. Pristop dovoljen je samo do občnega zhora, kateri bude januarja meseca bodočega leta. ODBOR.

Prememba v posesti.

Podpisani naznanjam, da sem kupil posestvo gospe Ane Špelko v Selu pri Ljubljani in iščem

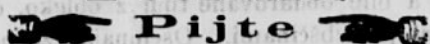
krčmarja in majerja

za tam. — Več pove lastnik

(872—1)

Elija Predović na Poljanah.

Poslano.

Ubald pl. Trnkóczy-jevo

hmeljevo sladno kavo.

(Zdravilna kava.)

I. Dosegli in ohranili si boste zdravje.
II. Redili ali živili boste telo, kakor njemu to naj-borj ugaja.

III. Prihranite si v denarji pri gospodinjstvu.

Važno in neobhodno potrebno za bolehačee na želodec, prah, jetrih, obistih in ziveh, za do-jenje, otroke, slabotne, za ženske pred in po otročje, postelji, prebolele, malokrvne i. t. d.

Zametek s 1/4 kilo vsebine velja samo 30 kr.

Dobiva se v

(612—10)

LEKARNI TRNKOCZY

zraven rotovža v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan po pošti.

Prodajalci na drobno dobé znaten rabat.

Vožni listi za vožnjo po železnici in po morji v

AMERIKO
pri c. kr. konc. Anchor Line,
Dunaj, I., Kolowratring 4.

Posebna, v tej deželi razširjena bo-lezen je slabo prebavljeneje.

Naša modna kuhinja in modni način življenja sta uzroka te bolezni, ki nas nenadoma napade. Mnogi ljudje trpé včasih za bolečinami v prsih in bokih, včasih tudi v hrbtu; čutijo se zaspane in trudne, imajo slab okus v ustih, zlasti jutraj: nek posebni alez se jim nabira na zo-beh, slasti nemajo do jedij, v želodeci leži jim neka teža, v želodčevi votlini čutijo včasih neko nedoločeno otrpenje, katerega ne odpravi uživanje jedij. Oči upadejo, roke in noge so mrzle in mastne; čez nekaj časa začne še kašelj, sprva suh, čez nekaj mesecev pa z zelenkastimi iz-rški. Kogar ta bolezen zadene, se čuti vedno zaspanega, spanje ga ne upokoji; potem postane nervozen, razdražljiv in ne-jvoljen, hude slutnje ga napadajo, če hitro ustane, se mu v glavi vrti, k-akor bi se mu cela glava sukala; čreva se mu včasih zamaše, koža mu je včasih suha in vroča, kri po-stane gosta in zaostaja, belina v očeh se porumeni, urina ima malo ter je temne barve; in če se pusti dolgo stati, se na-bere na dnu neka gošča; hrana se takemu človeku pogo-stoma vzdiguje, pri čemer čuti včasih sladek, včasih pa kisel okus; kar spremlja močno bitje srca. Vid mu peša pege se kažejo pred očmi, ter ga napada čut teške one-moglosti in zaspanosti. Ti simptomi se pogostem ponavljajo in lahko se reče, da skoro tretjina prebivalstva te dežele boleha za to boleznijo v jednej ali drugej obliki. Šaker-jev izvleček pa spravi urenje jedij na tako pot, da bolno telo dobiva hrane, ter se prejšnje zdravje zopet povrne. Učinek tega zdravila je zares čudovit. Na milijone in milijone ste-klenic je že razprodanih in število spričeval, ki potrjujejo zdravilno moč t-ga zdravila je izredno veliko. Na stotine bolezni, ki imajo razna imena, je posledica slabega prebav-ljenja; in če se poslednje zlo odpravi minejo tudi druga, kajti so le simptomi prave bolezni. Zdravilo je Šakerjev izvleček. Spričevala na tisoče oseb to dokazujejo brez vsake dvojbe, kajti pohvalno se izrekajo o njega zdravilnih svoj-stvih. To izvršno zdravilo se dobiva v vseh lekarnah.

Osobe, ki boleha jo za zabasanjem, naj rabijo „Sei-gel-ove čistilne kroglice“ v zvezi s Šakerjevim izvlečkom. „Seigel-ove čistilne kroglice“ odpravijo zabasanje, kroté mrzlico in prehlajenje, odpravijo glavobol in zatró žolčnico. Kdor jih je jedenkrat poskusil, bode jih gotovo še dalje rabil. Uplivajo polagoma in ne napravljajo nobenih bo-lečin. — Cena 1 steklenice Šakerjevega izvlečka gld. 1.25 1 škatljici „Seigelovih čistilnih kroglic“ 5) kr. (854-1)

Lastnik „Šakerjevega izvlečka“ in Seigelovih kroglic je A. J. White, Limited London, 35 Faringdan Road E. C.

Glavno zalogo in centralno razpošiljalnico ima Ivan Nep. Harna, lekarna „pri Zlatem levu“ v Krome-riži (na Moravskem) in se dobiva skoro v vseh lekarnah v Avstriji.

Nepremočljive

plahete za vozove

v različnih velikostih in raznih bažah, dobé se vedno po nizkih cenah pri

R. RANZINGER-JI,

speditérji o. kr. priv. južne železnice, v Ljubljani, Dunajska cesta št. 15. (401—80)

Za sv. Miklavža

priporoča veliko izber

najfinejših sladčic,

kakor povitice, šarkelnov, oreho-vih in makovih rožičkov (kifel-cev), raznih družih finih pekar-stev z rozinami in orehi, pekar-stev iz lecta, marcipana, raznih sladčic za čaj i. t. d.

Ivana Föderl-a

(868—2)

pekarija sladčic

v Lingarjevih ulicah v Ljubljani.

Gold. 100 do 200 gold.

morejo zaslužiti osebe vsacega stanu, k se ho-čejo pečati s prodajo v Avstriji dovoljenih pre-mijskih posojilnih srečk.

Ponudbe vsprejema Max Lustig, Bank-geschäft in Budapest. (802—10)

Zobozdravnika Paichel-a

ustni in zobni preparati.

(Ustno-odna esenca in zobni prašek.)

Izvrstna sredstva za čiščenje in ohranjenje zob, zabranijo, da se ne dela zobni kamen, osvežijo usta in odpravijo smrdečo sapo.

Posebno utrjujejo otle zobe, ustavljajo krva-venje dlesna, zabranjujejo trobuenje zob in če se stalno rabijo, odpravijo vsake zobne bolezine. Cena steklenici zobovodne esence 1 gl., škatelci zobnega praška 60 kr. (288—67)

Dobiva se v ordinacijskem prostoru pri Hradeckega mostu v Köhlerjevi hiši I. nadstropje, pri lekarji Svobodni in trgovci Karinger-ji.

Vabilo na naročbo nove ruske slovnice za slovenski narod,

katera pride na svetlo koncem januarja 1888. Slovnica bo imela tudi rusko berilo z interlinealno slovensko prestavo, tako, da bo vsaka ruska beseda v berilu imela slovenski pomen pod seboj. (869-3)

Cena knjigi je 3 gld., — 1 gld. 50 kr. se predplača pri naročbi, 1 gld. 50 kr. pa ko se bo knjiga razpošiljala. Za dijake velja knjiga le 2 gld. 50 kr. — Tiskalo se bo samo toliko eksemplarov, kolikor bo naročnikov. Kdor se ne naroči, torej knjige ne bo mogel v nikaki knjigarni kupiti. — Blagovoli naj se naročiti in 1 gld. 50 kr. zraven naročila vsaj do 16. decembra t. l. poslati Antonu Hudoverniku, in Wien, Währing, Wienerstrasse Nr. 64, II. Stock, Thür 18.

Marijinceljske kapljice za želodec,

MARIA-ZELLER
TROPFEN
NUR ECHT BEI
APOTHEKER TRNKOCZY
LAIBACH 4 STÜCK 20.

katerim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvršten uspeh pri vseh boleznih v želodcu in so neprekosljivo sredstvo zoper: pomanjkanje slasti pri jedi, slab želodec, urak, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavobol, krč v želodcu, bitje srca, zabasanje, gliste, bolezni na vranici, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gld., 5 tucatov samo 8 gld.

Svarilo!

Opozorjamo, da se te isti nite Marijinceljske kapljice dobivajo samo v lekarni Trnkoczy zraven rotovža na Velikem trgu v Ljubljani. (611-10)

Prodaja

„LEKARNA TRNKOCZY“
zraven rotovža v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan po pošti.

Nikakih zobnih bolečin več,

če se rabi svetovnoslavna in pristna
o. kr. dvor. zobozdravnika

Dr. POPP^A Anatherin- ustna voda

Boljša kako vsaka druga zobna voda kot praeservativno sredstvo proti vsem bolečinam zob in ust. Preskušena voda za grgranje pri kroničnih vratnih boleznih in neobhodno potrebna pri rabi mineralnih vod. — Velika steklenica po gld. 1.40, srednja po gld. 1 in mala po 50 kr.

Uspeh je zagotovljen, če se točno tako rabi, kakor je predpisano.

V zvezi z ustno vodo in

dr. POPP-a

zobnim praškom in zobno pasto
dobé se

vedno zdravi in lepi zobje,

kar je za ohranjenje zdravega želodca velike važnosti.

Dr. Poppa zobna plomba

je najboljša, kdor hoče sam izdelavati otle zobe, s čimer se odstrani smrđljiva sapa.

Dr. Popp-a zeljiščno milo

se je z velikim uspehom uvelo proti izpuščajem kože vsake vrste in je tudi

posebno izvrstno za kopeli.

Arom. zobna pasta v kosih po 35 kr.
Anatherin zobna pasta po gld. 1.22.
Vegetabilni zobni prašek po 63 kr.
Zobna plomba po gld. 1.
Zeljiščno milo po 30 kr.

Pred kupovanjem ponarejene Anatherin zobne vode se izrečno svari, ker ima v sebi zdravju škodljive primesi, kakor je analiza pokazala.

Pismene naročbe izvršujejo se proti poštnemu povzetju.

Glavna zaloga: Dunaj, I., Bognergasse Nr. 2.

Dobiva se v Ljubljani pri lekarnih J. Swoboda, V. Mayr, U. pl. Trnkoczy, E. Birschitz, G. Piccoli, dalje pri trgovcih C. Karinger, Vaso Petričič, Ed. Mahr, P. Laasnik, bratje Krisper; v Postojni: Fr. Baccarich, lekar; na Krškem: F. Bömes, lekar; R. Engelsberger, trgovina z galanterijskim blagom; v Idriji: J. Wario, lekar; v Kranju: K. Šavnik, lekar; Martin Pettan, trgovec; v Škofj. Loki: C. Fabiani, lekar; v Kočevju: J. Braune, lekar; v Ajdovščini: M. Guglielmo, lekar; v Litiji: J. Beneš, lekar; v Metliki: Fr. Wacha, lekar; v Radovljici: A. Roblek, lekar; v Novem mestu: F. Haika, D. Riczoli, lekarja; A. Gustin, trgovina z galanterijskim blagom; v Kamniku: J. Močnik, lekar; v Trebnju: J. Ruprecht, lekar; v Crnomlju: J. Blažek, lekar; v Vipavi: A. Leban, lekar.

Miklošičev slovar
šestih slovanskih jezikov, vezan in čisto
nov, prodaja se po ceni.
Kje? izve se v „Narodnej Tiskarni“. (871-2)

Kri čistilne kroglice

so se vselej sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa. glavobolu, navalu krvi, otrpnenih uših, skaznem želodcu, pomanjkanju slasti do jedi, jetrnih in obilnih boleznih, in presegajo v svojem učinku vsa druga v reklamah toliko proslavljena sredstva. Ker to zdravilo izdeluje lekarna sama, velja jedna škatlja samo 21 kr., jeden zavoje s 6 škatljami 1 gld. 5 kr. — Manj kot jeden zavoje se s pošto ne razpošilja. — Prodaja (606-9)

„LEKARNA TRNKOCZY“

zraven rotovža v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan po pošti.

CACAO in ČOKOLADA

VICTOR SCHMIDT & SÖHNE

ki sta pri prvi Dunajske razstavi kuhinjske umetnosti bili odlikovani z najvišjo odliko, častnim diplomom, sta pristni samo, če imata našo uradno registrovano varstveno znamko in firmo. (800-22)

Dobiva se pri vseh boljših trgovcih in prodajalcih delikates, v Ljubljani pri g. K. etru Lassnik-u.

Razpošilja se v provincije proti poštnemu povzetju.

VICTOR SCHMIDT & SÖHNE,

c. kr. dež. opr. tovarnarji. Tovarna in centr. razpošiljalnica

Dunaj, IV., Altagasse Nr. 48 (poleg juž. kolodvora).

G. TÖNNIES, tovarna za stroje v Ljubljani,

zastopnik Ganz-a & Co. v Budimpešti, preskrbuje dobroznane trdelne valjarnike (Hartguss Walzenstühle), cilindre, škrbece (Aufzüge), vse aparate, transmisije in priprave za mline. Nariši in načrti napravljajo se po najnovejših skušnjah. Specijaliteta: Vsakovrstne žage in stroji za obdelovanje lesa. Preskrbuje hitro idočne parne stroje in varnostne parne kotle.

Tudi napravlja plinovne motorje. Zastopstvo Langen-a & Wolf-a na Dunaji.

Indiciranje parnih strojev, njih predelovanje s jamstvom, da se privaruje pri kurilu. (836—4)

„AZIENDA“

avstro-ogerska družba za za-avstro-ogerska družba za zavarovanje varovanje življenja in rent. proti elementarnim škodam in nezgodam.

Ravnateljstvo:

na DUNAJI, I., Wipplingerstrasse šte. 43.

Družba zavaruje

človeško življenje v vseh navadnih kombinacijah:

Zavarovanje za slučaj smrti, zavarovani znesek se izplača takoj po smrti zavarovanca njegovim ostalim, oziroma drugim območjem;

zavarovanje za doživetje, preskrbovanje v starosti in otročje dote, zavarovani znesek se izplača zavarovancu samemu, ko doseže neko določeno starost;

Zavarovanje dosmrtnega dohodka, udovskih pokojnin in dohodkov za odgojo po najnižjih premijah in z jako kulantnimi pogoji, zlasti onim, da se policam ne more ugovarjati.

a) proti škodam, katere napravijo požar ali strela, parne ali plinovne eksplozije, ali se naredi z gašenjem, podiranjem in izpraznjenjem pri stanovanjih in gospodarskih poslopih, tovarnah, strojih, mobilijah in vsakovrstnih opravah, zalogah blaga, živini, gospodarskem orodju in zalogah;

b) proti škodam, katere napravi ogenj ali strela ob četvi in košnji na poljskih ali travniških pridelkih v gumnih in stogih;

c) proti škodam, ki je napravi teča na poljskih pridelkih;

d) proti nevarnostim prevažanja blaga po vodi in po suhem.

Zavarovanje proti telesnim nezgodam se še ni pričelo, a se bo pravočasno naznanilo p. n. občinstvu, kadar se prične.

Zastopstva družbe.

V Budimpešti, Wienergasse 3 in Schiffgasse 2; v Gradci, Albrechtgasse 3; v Inostu, Bahnstrasse, Hôtel „Goldenes Schiff“; v Lvovu, Marijin trg 8, nova; v Pragi, Vaclava trg 54; v Trstu, Via St. Nicolo 4; na Dunaji, I., Hohenstauffengasse 10.

V vseh mestih in večjih krajih avstro-ogerske monarhije nahajajo se glavne in krajne agenture, ki rade dajo pojasnila in dajo ponudbene pôle ter prospekte zastonj in vsprejemajo zavarovanja.

Zastopstvo v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 3, pri JOSIPU PROSENC-I. (8—12)

R. DITMAR, c. kr. priv. tovarna za svetilnice

na Dunaji.

ETEOR-SVETILNICE
Petrolejske svetilnice
najnovejše konstrukcije,
ki v svetlobi prekosé vsakovrstne toliko slavljene svetilnice,

ima
v lastnih zalogah na
Dunaji, v Gradci, Trstu, Pragi, Lvovu,
Budimpešti, Monakovem, Berlinu, Milanu,
Varšavi in Bombaji
in v vseh boljših prodajalnicah svetilk.

Tovarne
na Dunaji, III., Erdbergstrasse 23, in
v Varšavi, Chlodna 41. (674—8)

Vsem, kateri zidajo ali popravljajo kako poslopje, ali sploh potrebujejo železnino, naj bode priporočena zaloga

železja in vseh v to stroko spadajočih stvari

ANDR. DRUŠKOVIČ-a,

poprej JAKOB NEKREP,

v Ljubljani, Mestni trg št. 10,

kjer se dobivajo v velikem izboru in prav nizki ceni

okova za okna in vrata, storje za štokodiranje, drat in cveki, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, Portland in Roman cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in njih posamezni deli.

Zaloga pečij za leseno in premogovo kurjavo.

Posebno po nizki ceni dobivajo se

stroji in orodja za poljedelstvo,

kakor mlatilnice, same ali z vlačilnikom (Göpel), slamoreznice, čistilnice za žito (Trieur), brane in lepo in močno narejena drevesa za oranje. (523—22)

J. Berner-ja in sinov

deželna

nasladna, suharna in zdraviliščna pekarija

v Slatini pri Rogatci na Štajerskem

posebno priporoča

(833—5)

suhar,

kateri vedno izdeluje v izvrstnej baži, ki ga prodaja v Ljubljani gospod

RUDOLF KIRBISCH, sladčičar na Kongresnem trgu.

(Naročila na zunaj se točno izvrše.)

Blagorodni gospod Fragner, lekar v Pragi!

8 let sem bolehal tako silno za naduho, da sem že bil šel v občno bolnico v Pragi, da bi ozdravel. Pa vsa prizadevanja zdravnikov bila so zaman. Zvedel sem za dr. Rosov balzam. Ko sem ga užival popolnem po predpisu 14 dnij, sem bil že precej boljši, čez pet mesecev pa sem bil že popolnem dober. Da govorim resnico, lahko povprašate dra. Schütze-ja ml., ki me je res prav po očetovski zdravil, toda zaman. Nadejam se, da bode to zdravilo tudi drugim tako pomagalo, zategadelj priporočam vsem, ki imajo podobno bolezen, da naj se sami preverijo.

Z velespoštovanjem Jan Ješek v Hollefeld.

Hitra in gotova

pomoč boleznim v želodci in njih posledicam.

Vzdržanja zdravja

obstoji jedino v tem, da se vzdrži in pospešuje dobro prebavljenje, kajti to je glavni pogoj zdravja in telesne in duševne kreposti. Najboljše domače sredstvo, da se prebavljenje uravna, da se pravo mešanje krvi doseže, da se odstranijo sprideni in slabi deli krvi, je uže več let splošno znani in priljubljeni

dr. Rosov zdravilni balzam.

Izdelan je iz najboljših, krepilno zdravilnih zelišč jako skrbno, upliva uspešno pri vseh težavah pri prebavljenju, osobito pri slabem apetitu, napetosti, bljevanju, telesnih in želodčnih boleznih, pri krči v želodci, pri prenapolnjenosti želodca z jedmi, zaslinjenju, krenem natoku, hemeroidah, ženskih bolečinah, pri bolečinah v črevesih, hipohondriji in melanholiji (vsled motenja prebave); isti oživlja svo delavnost prebave, napravlja kri zdravo in čisto in telesu da zopet prejšnjo moč in zdravje. Vsa tega svojega izvršnega upliva je zdaj gotovo in priznana ljudsko domače sredstvo postal in se splošno razširil.

Na stotine pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti poštnemu povzjetju svote.

Svarjenje!

Da se izogne neljubim napakam, zato prosim vse p. t. gg. naročnike, naj povsod izrečno dr. Rosov zdravilni balzam iz lekarne B. Fragner-ja v Pragi zahtevajo, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajih dobili neuspešno zmes, ako so zahtevali samo zdravilni balzam, in ne izrečno dr. Rosovega zdravilnega balzama.

Pravi

dr. Rosov zdravilni balzam

dobi se samo v glavnej zalogi izdelovalca B. Fragner-ja, lekarna „k črnemu orlu“ v Pragi, Ecke der Spornergasse Nr. 205—3.

V Ljubljani: G. Piccoli, lekar; Vilj. Mayr, lekar; Eras. Birschtz, lekar; Jos. Svoboda, lekar; U. pl. Trnkoczy, lekar. V Postojini: Fr. Baccaroich, lekar. V Kranji: K. Savnik, lekar. V Novem mestu: Dom. Riazoli, lekar; Ferd. Halka, lekar. V Kamniku: Jos. Močnik, lekar. V Gorici: G. Christofletti, lekar; A. de Gironcoli, lekar; E. Kürner, lekar; G. B. Pontoni, lekar. V Idriji: Josip Wardo, lekar. V Ogloji: Delia Damaso, lekar. V Trstu: Ed. de Leitenburg, lekar; G. Prendini, lekar; G. B. Foraboschi, lekar; Jak. Serravalto, lekar; Anton Suttina, lekar; Karol Zanetti, lekar.

Vse lekarne v Avstro-Ogerskeji imajo zalogo tega zdravilnega balzama.

Da se izognejo vsakej prevari,

opozarjamo vse častite naročnike, da ima vsaka steklenica po izvirnem mojem receptu napravljene dr. Rosovega zdravilnega balzama na eni strani v steklo utisneno mojo firmo z zakonito zavarovano mojo varstveno znamko (orel s ščitom na prsih, na katerem so črke „Dr. R.“), na nasprotni strani pa tu zraven natisneno vigneto. Steklenica je zamašena s kovinskim zamaškom, na katerem je tudi utisnena moja varstvena znamka. Steklenice so zavite najprej v navod, kako rabiti, potem pa dejane v škatljice iz modre lepenke z naslednjim češkim, nemškim, ogerskim in francoskim napisom po podolžnih straneh:

„Dr. Rosov zdravilni balzam“

iz lekarne B. Fragner-ja, „pri črnem orlu“, v Pragi, št. 205—III., na konci škatljice je pa natisnena zgoraj omenjena zakonito zavarovana varstvena znamka. — Če ni vse popolnem tako, kakor je zgoraj opisano, zmatrati se mora vsak izdelek za ponarejen

Tam se tudi dobi:

Pražko domače mazilo

zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Ako se ženam prsa vnemajo ali strdijo, pri bulah vsake vrste, pri turih, gnojnih tokih, pri črvu v prstu in pri nohtanju, pri zlezah, oteklinah, pri izmaščenju, pri morski (mrtni) kosti, zoper revmatske otekline in putiko, zoper kronično vnetje v kolnih, v rokah, v ledji, če si kdo nogo spahne, zoper kurja očesa in potne noge, pri razpokanih rokah, zoper lišaje, zoper oteklino po piku mrčesov, zoper tekoče rane, odprte noge, zoper raka in vneto kožo ni boljšega zdravila, ko to mazilo.

Zaprte bule in otekline se hitro ozdravijo; kjer pa ven teče, potegne mazilo v kratkem svo gnojico na se in rano ozdravi. — To mazilo je zato tako dobro, ker hitro pomaga in ker se po njem rana prej ne zaceli, dokler ni vsa bolna gnojica ven potegnena. Tudi zabrani rast divjega mesa in obvaruje pred snetom (črnim prisadom); tudi bolečine to hladilno mazilo pospeši. — Odprte in tekoče rane se morajo z mlačno vodo umiti, potem se le se mazilo nanje prilepi.

V škatljicah po 25 in 35 kr.

(90—17)

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano, odstrani naglušnost, in po njem se dobi popolno že zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gl. av. velj.